

JOHN GRISHAM ŞİRKET

Remzi Kitabevi

ŞİRKET

John Grisham

ŞİRKET

Türkçesi
Şefika Kamcez

Remzi Kitabevi

ŞİRKET / John Grisham
Özgün adı: The Firm

Bu kitabın ilk üç baskısı farklı bir çeviriyle
İnkılâp Kitabevi'nde yayımlanmıştır.

© John Grisham, 1991

Türkçe yayın hakları © Remzi Kitabevi, 2008
Yayın hakları, Akcalı Telif Hakları Ajansı
aracılığıyla satın alınmıştır.

Her hakkı saklıdır.
Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Yayına hazırlayan: Saadet Özkal
Kapak tasarımı: DPN

ISBN 978-975-14-1329-1

BİRİNCİ BASIM: Şubat 2009
İKİNCİ BASIM: Ağustos 2025

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul
Sertifika No: 10705
Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090
www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Seçil Ofset, 100. Yıl Mah., Matbaacılar Sitesi
4. Cad. No. 77, Bağcılar-İstanbul
Sertifika No: 44903 / Tel (212) 629 0615

Renée için

1

ŞİRKETİN BÜYÜK ORTAĞI, Mitchell Y. McDeere'in özgeçmişini belki yüzüncü kez inceledi ve yine beğenilmeyecek bir yanını bulamadı. En azından kâğıt üstünde yoktu. Kafalı, hırslı, yakışıklı biriydi. Ve çulsuzdu; yetiştği ortam düşünülürse bu da olağandı. Evliydi ve evet öyle olması gerekiyordu. Şirket şimdiye kadar işe hiç bekâr avukat almamıştı. Bu şirkette boşananlara bile yüz buruşturulurdu. Kadın ve içki düşünlerine de öyle. Uyuşturucu testi yapılması sözleşmenin gereği idi. Delikanlı muhasebe okumuş ve hesap uzmanlığı sınavını ilk girişinde geçtikten sonra vergi avukatı olmak istemişti. Bir vergi firması için gereken de buydu zaten. Beyaz ırktandı ve bu şirkette siyah ırktan kimse çalıştırılmazdı. Bunu sağlamak için elemanlarını kulüpler gibi el altından seçer, asla özendirici duyurular yapmazlardı. Başka şirketler ilan verir ve siyahları işe alırlardı. Bu şirkette yeni elemanları kendisi bulur ve zambak gibi bembeyaz kalırdı. Ayrıca yerleri Memphis'teydi ve en iyi siyah adaylar orada değil, New York, Washington veya Şikago'da çalışmak isterdi. Yeni aday McDeere erkekti ve nitekim şirkette kadın çalışan yoktu. Bu yanlışı bin dokuz yüz yetmişlerde bir kez yapmış, Harvard'ı birincilikle bitiren bir kadını işe almışlardı. Kadın vergi hukuku konusunda tam bir sihirbazdı. Dört yıl boyunca şirkette fırtına gibi esmiş, sonunda bir araba kazasında ölmüştü.

Özgeçmişe bakılırsa iyi bir adaydı bu. Hatta ellerindeki en iyi adaydı. Aslında bu yıl başka aday yoktu. Liste çok kısaydı. Ya McDeere'i alacaklardı ya da kimseyi işe almayacaklardı.

Yönetici ortak Royce McKnight, üstünde “Mitchell Y. McDeere – Harvard” yazan kalın bir dosyayı inceliyordu. İnce yazılarla dolu, birkaç da fotoğraf içeren dosyayı Bethesda’daki bir dedektiflik firmasından kimi eski CIA ajanları hazırlamıştı. Ajanlar şirketin müşterisiydiler ve her yıl bu araştırmayı ücretsiz olarak üstlenirlerdi. Hiçbir şeyden kuşkulanan hukuk öğrencilerini araştırmak basit bir iş diyorlardı. Örneğin McDeere’in kuzeydoğudan ayrılmak istediğini, ikisi New York biri de Şikago’da olmak üzere üç iş teklifi aldığını öğrenmişlerdi. Kendisine en yüksek 76 bin dolar, en düşük 68 bin dolar yıllık gelir önerilmişti. Rağbetteydi anlaşılan. İkinci sınıfta menkul kıymetler sınavında kopya çekme fırsatı bulmuş, ama buna tenezzül etmeden sınıfta en yüksek notu almıştı. İki ay önce hukuk fakültesi öğrencilerinin partisinde kokain ikramını geri çevirmiş, herkes çekmeye başladığında da partiyi terk etmişti. Ara sıra bir bardak bira içiyordu ama içki pahalıydı ve onun da parası yoktu. Yirmi üç bin dolar civarında öğren-ci kredisi borcu vardı. Neredeyse karnını zor doyuruyordu.

Royce McKnight dosyayı elinden bırakıp gülümsedi. McDeere tam aradıkları adamdı.

Lamar Quin otuz iki yaşındaydı ve henüz ortaklığa terfi etmemişti. Onun işe alınma nedeni, gençliği, gençlere uygun hareket tarzıyla Bendini, Lambert ve Locke ortaklığına enerjik bir hava vermesiydi. Aslında genç bir şirketti bu, ortaklarının çoğu kırklı yaşların sonunda veya ellilerin başında ellerinde bol parayla emekliye ayrılırdı çünkü. Quin de ilerde şirket ortağı olacaktı. Altı sıfırlı gelir garantisi yanında, Lamar uzun boyu ve atletik yapısıyla on bin iki yüz dolarlık özel dikim takım elbiseleri çok iyi taşıyordu. Otelin günlüğü bin dolar olan süit odasında sakın sakın gezinip kafeinsiz kahvesini yudumluyordu şimdi. Saatine baktıktan sonra pencerenin yanındaki küçük toplantı masasında oturan iki ortağa göz attı.

Saat tam iki buçukta kapı çalındı. Lamar ortaklara baktığında özgeçmişi ve dosyayı hızla açık bir evrak çantasına kaldırdıklarını gördü. Üç adam da ceketlerine uzandılar. Lamar ceketinin üst düğmesini ilikleyip kapıyı açtı.

“Mitchell Y. McDeere?” dedi yüzünde geniş bir gülümsemeyle ve elini uzattı.

“Evet.” Kuvvetle el sıkıştılar.

“Tanıştığımıza memnun oldum Mitchell. Ben Lamar Quin.”

“Ben de memnun oldum. Lütfen bana Mitch deyin.” İçeri bir adım atıp ferah odayı hızla gözden geçirdi.

“Tabii Mitch.” Lamar onu omzundan tutup ortakların yanına götürdü. Ortaklar adamı olağanüstü sıcak ve içten karşıladılar, kendilerini tanıttılar, kahve ve su ikram ettiler. Parlak maun masanın çevresine oturup birbirlerine iltifatlar ettiler. McDeere ceketinin düğmesini çözdü ve bacak bacak üstüne attı. İş arama konusunda deneyimli olduğu anlaşılıyordu ve kendisinin işe uygun olduğunu bildiği ortadaydı. Rahattı. Ülkenin en saygın üç şirkettinden iş teklifi almış biri olarak burada işe girmese de olurdu. Bu nedenle gereğinden fazla özgüvenliydi. Buraya meraktan gelmiş gibiydi. Bir de daha sıcak bir iklimde yaşamak istediği için.

Büyük ortak Oliver Lambert dirseklerine dayanarak eğildi ve görüşmeyi başlattı. Konuşkan bir adamdı ve neredeyse eğitilmiş, hoş bir bariton sesi vardı. Altmış bir yaşında olmasıyla şirketin büyükbabası sayılırdı. Yaşamının çoğunu zengin avukatların aşırı şişkin egolarını yönetip dengelemekle geçirmişti. Daha genç iş arkadaşlarının başı sıkıştığında yardım istediği bir akıl hocasıydı. İşe alımları da o yürütürdü ve Mitchell Y. McDeere’i işe almak onun sorumluluğundaydı.

“Görüşme yapmaktan yorulmuşsundur, değil mi?” diye sordu Oliver Lambert.

“Pek değil. Ne de olsa gerekli.”

Evet, evet diye herkes onayladı. Kendilerinin de iş görüşmesi yaptığı, özgeçmiş hazırladığı, iş bulamamaktan ve okuldaki üç yıllık emeklerinin boşa gideceğinden korktukları günler daha dün gibiydi. Onun ne durumda olduğunu anlıyorlardı.

“Bir şey sorabilir miyim?” dedi Mitch.

“Elbette.”

“Tabii.”

“Ne istersen.”

“Neden bir otel odasında görüşüyoruz? Başka şirketler üniversitedeki işe yerleştirme bürosunda görüşüyorlar.”

“Yerinde bir soru.” Başlarını salladılar, birbirine baktılar ve bunun iyi bir soru olduğuna karar verdiler.

“Buna ben cevap vereyim Mitch,” dedi yönetici ortak Royce McKnight. “Senin de göreceğin gibi bizim şirket farklıdır ve biz bundan gurur duyarız. Bizde kırk bir avukat çalışır. Dolayısıyla öteki şirketlere göre küçük sayılırız. Çok fazla eleman çalıştırmıyoruz. Ancak iki yılda bir yeni bir avukat alırız. Buralardaki en yüksek ücret ve ek gelirleri biz veririz. Hiç abartmıyorum. Bu yüzden de çok seçici davranırız. Bu kez seni seçtik. Geçen ay aldığın yazı sana, en iyi üniversitelerin hukuk son sınıflarındaki iki bin kişi arasından seçtiğin için gönderildi. Sadece sana mektup yollandı. İş ilanı vermiyoruz ve başvuru kabul etmiyoruz. Düşük profil sergiliyoruz ve her şeyiyle farklı bir şirkettiz. İşte nedeni.”

“Oldukça anlaşılır. Peki, ne tür işler yapar şirketiniz?”

“Vergi. Menkul kıymetler, gayrimenkul ve bankacılık da var ama yüzde seksen vergi avukatlığıdır. Seninle işte bu yüzden görüşmek istedik Mitch. Senin vergi hukuku alanında çok başarılı bir geçmişin var.”

“Neden Batı Kentucky Üniversitesi’ne gitmek istedin?” diye sordu Oliver Lambert.

“Basit. Futbol oynamam karşılığı tam burs önerdiler. Burs olmasaydı üniversiteye gitme olanağı bulamayacaktım.”

“Biraz aileden söz eder misin?”

“Bunun ne önemi var?”

“Bizim için çok önemli Mitch,” dedi Royce McKnight yumuşak bir sesle.

Hep böyle söylerler, diye düşündü McDeere. “Pekâlâ. Babam ben yedi yaşındayken kömür madenlerinde öldü. Annem tekrar evlendi ve şimdi Florida’da oturuyor. İki erkek kardeşim vardı. Bunlardan Rusty Vietnam’da öldü. Öteki kardeşimin adı Ray McDeere.”

“O nerede?”

“Korkarım bu sizi ilgilendiren bir konu değil.” Royce McKnight’a dik dik baktı. Böylece en duyarlı olduğu konu ortaya çıkmış oluyordu. Dosyada da nedense Ray hakkında hiçbir bilgi yoktu.

“Affedersin,” dedi yönetici ortak yumuşak bir sesle.

“Mitch, bizim şirket Memphis’te,” dedi Lamar. “Senin için bir sakıncası var mı?”

“Hayır, yok. Soğuk iklim sevenlerden değilim.”

“Hiç Memphis’te bulundun mu?”

“Hayır.”

“Seni kısa süre sonra oraya götüreceğiz. Orayı seversin.”

Mitch gülümseyerek başını salladı ve onların suyuna gidermiş gibi yaptı. Acaba bu adamlar ciddi miydi? Kendisini Wall Street’ten istiyorlardı. Öyleyken bu kadar küçük bir şehirdeki küçük bir şirkete girmeyi mi düşünecekti?

“Sınıfta kaçınıcıydın Mitch?” diye sordu Bay Lambert.

“İlk beşteydim.” İlk yüzde beşte değil ilk beşteydi. Bu hepsi için yeterli bir cevaptı. Üç yüz kişi arasında ilk beşte. Üçüncüyüm diyebilirdi –hemen ikincinin altında ve birinciye çok yakın– ama dememişti. Martindale-Hubbell Hukukçular Rehberi’ne göz gezdirmişti Mitch ve karşısındaki kişilerin Şikago, Columbia ve Vanderbuilt gibi daha gösterişsiz okullardan mezun olduklarını hatırlıyordu. Bu nedenle akademik pozisyonu üzerinde fazla durmayacaklarını biliyordu.

“Harvard’ı neden seçtin?”

“Aslında Harvard beni seçti. Birçok okula başvurduğum ve hepsine kabul edildim. Harvard daha fazla parasal destek veriyordu. Ben de en iyisinin o olduğunu düşündüm. Hâlâ da öyle düşünüyorum.”

“Orada çok başarılı olmuşsun Mitch,” dedi Bay Lambert, özgeçmişe hayranlıkla göz gezdirerek. Dosya ise masanın altındaki çantanın içindeydi.

“Teşekkür ederim. Çok çalıştım.”

“Vergi ve menkul kıymetler derslerinde çok yüksek notlar almışsın.”

“Onlar benim özel ilgi alanlarım.”

“Örnek araştırmanı da gözden geçirdik, çok etkileyici.”

“Teşekkürler. Araştırma yapmayı severim.”

Başlarını sallayarak bu apaçık yalanı yutmuş gibi davrandılar. Böyle davranmaları gerekiyordu. Aslında hiçbir hukuk öğrencisi veya avukat araştırma yapmayı sevmezdi ama iş görüşmelerinde hepsi de şaşmaz biçimde kütüphane çalışmalarını çok sevdiğini söylerdi.

“Karından söz eder misin?” dedi Royce McKnight alçak sesle. Mitch’in bu konuda da sert bir cevap verebileceğini düşünüp hazırlandılar. Aslında bu her şirketin bilmek istediği, standart, gizlisi saklısı olmayan bir konuydu.

“Adı Abby. Batı Kentucky’den ilkokul öğretmeni diploması var. Mezun olduktan bir hafta sonra evlendik. Son üç yıldır Boston Üniversitesi yakınlarındaki özel bir yuvada öğretmenlik yapıyor.”

“Ya evlilik...”

“Çok mutluyuz. Birbirimizi lise yıllarından beri tanırız.”

Lamar daha duyarsız konulara girmek istedi. “Takımda ne oynuyordun?”

“Oyun yönlendiriciydim. Lisede dizimden sakatlanıncaya kadar çok aranan bir oyuncuydum. Ondan sonra Batı Kentucky hariç hepsi ortadan kayboldu. Aralıklarla dört yıl oynamaya devam ettim. Kimi zaman sıfırdan başladığım oldu ama dizim bir türlü iyileşmedi.”

“Hem en iyi notları alıp hem de futbola nasıl zaman ayırabiliyorsun?”

“Önceliği derslere veriyordum.”

“Bana kalırsa Batı Kentucky pek de akademik ağırlığı olan bir okul değil,” diyerek lafa karıştı Lamar, bir aptal gibi sırıtarak ve hemen de bu yaptığına pişman oldu. Lambert ve McKnight kaşlarını çatarak hatayı anladıklarını gösterdiler.

“Biraz Kansas Eyalet Üniversitesi’ne benzer,” dedi Mitch. Hepsini birden donup kaldı bu söz üzerine. Birkaç saniye şaşkınlık içinde birbirine baktılar. Bu McDeere denen delikanlı Lamar

Quin'in Kansas Eyalet'ten mezun olduğunu biliyor olmalıydı. Lamar Quin'le tanışmıyordu ve bu görüşmeye şirket adına onun da katılacağını bilmesi olanaksızdı. Ama nasılsa biliyordu işte. Demek Martindale-Hubbell Hukukçular Rehberi'ne bakmış ve onları incelemişti. Şirketteki kırk bir avukatın hepsinin özgeçmişlerini gözden geçirmiş, şimdi tam zamanında Lamar Quin'in Kansas Eyalet Üniversitesi'nden mezun olduğunu anımsamıştı. Bu onları gerçekten çok etkilemişti.

"Sanırım yanlış ifade ettim," dedi Lamar özür dilercesine.

"Önemli değil," diyerek içtenlikle gülümsedi Mitch. Bunu unutmayı tercih ediyordu.

Oliver Lambert öksürerek boğazını temizledi. Konuşmayı yeniden ele almaya karar vermişti. "Mitch, şirketimizde alkoliklik ve kadın düşkünlüğü hoş karşılanmaz. Aşırı dinci değiliz ama bizim için iş her şeyden önce gelir. Kamuoyu önüne pek çıkmayız ve çok iş yaparız. Tabii çok da para kazanırız," dedi.

"Benim için uygun."

"Şirketin her çalışanına uyuşturucu testi yaptırma hakkımızı saklı tutuyoruz."

"Ben uyuşturucu kullanmıyorum."

"İyi. Dini inancın nedir?"

"Metodist Kilisesi'ndenim."

"İyi. Şirketimizde çok çeşitli kiliselerden elemanlarımız var. Katolik, Baptist, Piskoposluk Kilisesi. Hiçbirine karışmayız ama bilgi olarak soruyoruz. Aile düzenine önem veririz. Evinde mutlu olan işinde de verimli olur. Bu soruları sormamızın nedeni de bu işte."

Mitch gülümseyerek başını salladı. Bu sözü daha önce de duymuştu.

Üç adam önce birbirlerine, sonra Mitch'e baktılar. Bu artık adayın bir iki soru sorarak zekâsını ortaya koyması zamanının gelmiş olduğunu gösteriyordu. Bacak bacak üstüne atmış olan Mitch ayaklarının yerini değiştirdi. En önemli konu paraydı. Özellikle de öteki iş önerilerinde söz verilen paradan az mı çok mu olduğu. Eğer azsa, diye düşündü Mitch, o zaman bu iş bura-

da biter. Eğer çoksa ancak o zaman aile, evlilik, futbol ve din konularına geçilebilirdi. Öteki şirketlerde olduğu gibi bu adamlar da şimdi bu konuyu geçiştirmeye çalışacaklardı. Ta ki tüm öteki konular bitip gerçekten konuşulacak başka bir şey kalmayınca ya kadar. Bu yüzden de onları yumuşak bir soruyla avlamayı düşündü.

“Başlangıçta nasıl bir görev yapmamı bekliyorsunuz benden?”

Adamlar başlarını sallayarak bu soruyu beğendiklerini belli ettiler. Lambert ve McKnight, Lamar’a baktılar. Bu soruyu onun cevaplamağı gerekirdi.

“Bizde iki yıllık staj dönemi gibi bir şey var. Tabii böyle adlandırmıyoruz. Seni çeşitli yerlerdeki vergi seminerlerine yollayacağız. Eğitimin henüz tamamlanmış değil. Önümüzdeki kış Washington’daki Amerika Vergi Enstitüsü’nde iki haftalık bir eğitime gideceksin. Biz şirketimizde teknik uzmanlığımızla gurur duyarız. Hepimiz sürekli olarak eğitimden geçeriiz. Vergi hukukunda gerçek bir uzman olmak istiyorsan, eğitim bedelini karşılamaya hazırız. Hukuk uygulaması açısından meslekteki ilk iki yıl çok heyecan verici olmayabilir. Bol bol araştırma yapar, genellikle sıkıcı işlerle uğraşırsın. Ama iyi para alırsın.”

“Ne kadar?”

Lamar, Mitch’i izleyen Royce McKnight’a baktı ve, “Maaş ve diğer ek gelirleri Memphis’e geldiğin zaman konuşuruz,” dedi.

“Aşağı yukarı bir rakam istiyorum, yoksa Memphis’e gelmeye bilirim.” Bunu söylerken açık sözlüydü ama kibirle gülümsemişti. Üç iş teklifi birden almış birine uygun bir davranış...

Ortaklar birbirlerine gülümsediler. İlk konuşan Bay Lambert oldu. “Tamam. İlk yıl seksen bin dolar taban ücret artı yan ödemeler. İkinci yıl seksen beş bin artı yan ödemeler. Ev almanı sağlamak üzere düşük faizli bir kredi. İki tenis ve golf kulübü üyeliğı ve yeni bir BMW. Rengini sen seçersin artık...”

Dikkatle Mitch’in ağızına bakıyor, yanaklarındaki ilk kas hareketlerini, dişlerin ortaya çıkmasını bekliyorlardı. Mitch gülümsemesini gizlemeye çalıştı ama bunu başaramayıp güldü.

“İnanamıyorum,” diye fısıldadı. Memphis’in seksen bin doları, New York’un yüz yirmi bin dolarına denkti. Adam bir de BMW’den söz etmişti! Kendi Mazda steysin arabası artık kilometre sayacının sonuna dayanmıştı ve marş motoru basmadığından esaslı bir tamir istiyordu.

“Öteki ödeneklerinizi de artık Memphis’te konuşmak isteriz.”

Mitch birden Memphis’e gitmek için içinde güçlü bir istek duydu. Acaba şehirden bir ırmak geçiyor muydu?

Yüzündeki gülümsemenin yerini yeniden ciddiyet aldı. Oliver Lambert’e dönüp, para konusunu tümüyle unutmuş gibi sert ve resmi bir edayla, “Lütfen bana şirketten söz edin,” dedi.

“Kırk bir avukatız şirkette. Geçen yıl, kişi başına gelir açısından, bizim çapımızdaki hatta buralardaki tüm büyük şirketlerden çok daha fazlasını kazandık. Biz sadece ücretlerimizi hiç sızlanmadan ödeyecek durumdaki büyük müşterilerle iş yaparız. Anonim şirketler, bankalar ve zengin kişilerle... Uluslararası vergi konularında uzmanlık geliştirdik. Bu konu hem ilginç hem de kârlı. Sadece ödemeyi yapabilecek müşterileri kabul ederiz.”

“Ne kadar sürede şirket ortağı olunabilir?”

“Ortalama on yılda. Ama bu zor bir on yıldır. Ortaklarımızın yılda yarım milyon dolar kazanması olağandır ve çoğu da elli yaşına gelmeden emekliye ayrılır. Görevlerinizi yapmanız, haftada seksen saat çalışmanız gerekir ama bu çalışma ortak olmakta işe yarar.”

Lamar öne doğru eğildi. “Altı rakamlı gelirler elde etmek için mutlaka ortak olmak gerekmez. Ben yedi yıldır bu şirketteyim ama gelirim yüz bin doları dört yıl önce geçti.”

Mitch bir an düşündü ve otuz yaşına geldiğinde yüz bin doları çoktan geçmiş olacağını hesapladı. Belki de iki yüze yaklaşırdı. Otuz yaşında!

Adamlar onu dikkatle izliyor ve o anda kafasından ne geçtiğini adları gibi biliyorlardı.

“Uluslararası bir vergi hukuku firması olarak neden Memphis’tesiniz?”

Buna gülümsediler. Bay Lambert okuma gözlüklerini çıkarıp elinde oynamaya başladı. “İyi bir soru. Şirketi Bay Bendini 1944’te kurmuş. Philadelphia’lı bir vergi hukukçusuymuş kendisi, ama güneyde zengin müşterileri varmış. Bu yüzden Memphis’e gelmiş. Orada yirmi beş yıl boyunca vergi hukuku alanında çalışmış. Şirketi giderek büyük ve zengin bir şirket hâline gelmiş. Aslında hiçbirimiz Memphis’li değiliz ama zamanla oraya alıştık. Güneyin çok güzel ve eski kentlerindendir. Bu arada söylemeliyim ki Bay Bendini 1970’te öldü.”

“Şirkette kaç ortak var?”

“Yirmi çalışan ortak var. Şirketteki çalışan avukat ve ortak sayısını eşit tutmaya çalışıyoruz. Bu sektörde pek görülmeyen bir orandır ama biz bunu tercih ediyoruz. Dediğim gibi, biz farklıyız.”

“Tüm ortaklarımız kırk beş yaşına geldiklerinde mülti milyoner olurlar,” dedi Royce McKnight.

“Hepsi mi?”

“Evet. Buna garanti veremem elbette, ama şirketimize giren siz, diyelim on yıllık sıkı bir çalışmadan sonra ortak olursunuz; on yıl daha çalıştıktan sonra kırk beş yaşına geldiğinizde eğer hâlâ milyoner olmamışsanız, bu yirmi yıldır görülmemiş bir şey olur.”

“Çok etkileyici bir istatistik.”

“Çok etkileyici bir şirket Mitch,” dedi Oliver Lambert, “ve biz bununla gurur duyuyoruz. Aramızda yakın bir dostluk bağı vardır. Küçük bir şirket olarak hepimiz birbirimizi kollarız. Büyük şirketlerdeki olağan rekabetler, birbirinin ayağına çelme takmalar bizde yoktur. Şirkete yeni eleman alırken de çok dikkatli davranırız. Amacımız yeni arkadaşımızın da en kısa sürede ortaklık mertebesine yükselmesidir. Bu amaçla kendimize çok büyük para ve zaman yatırımı yaparız. Özellikle de yeni arkadaşlarımızı... Şirketimizden bir avukatın ayrılması son derece ender bir olaydır. Daha doğrusu hiç olmadı. Herkesin işinde başarılı olması için çok çalışırız. Tüm çalışanlarımızın mutlu olmasını amaçlarız. Bunun en kârlı işletmecilik şekli olduğunu düşünüyoruz.”

“Ben başka bir etkileyici bilgi daha vereyim,” dedi Bay McKnight. “Geçen yıl, bizden büyük ya da aynı büyüklükteki şirketler arasında personel devir hızı ortalama yüzde yirmi sekizdi. Bendini, Lambert ve Locke’da ise sıfır. Bir önceki yıl yine sıfırdı. Uzun yıllardır şirketimizden hiçbir avukat ayrılmadı.”

Bu sözlerden etkilenip etkilenmediğini anlamak için delikanlıyı dikkatle izliyorlardı. Sözleşmenin her maddesi önemliydi ama iş güvencesi ve sürekliliği tüm ötekilerden daha önemliydi. Bugünlük ellerinden geldiği kadar iyi açıklama yapmışlardı. Daha fazlası sonraya bırakılıyordu.

Elbette bildiklerinin tümünü söylemiyorlardı. Örneğin Mitch’in annesinin Panama City kıyılarında ucuz bir karavan parkında yaşadığını, emekli ve ağır derecede alkolik bir kamyon sürücüsüyle evlendiğini de biliyorlardı. Maden kazasından sonra kırk bir bin dolar tazminat aldığını, bu parayı çarçur ettiğini, en büyük oğlunun Vietnam’da öldürülmesi üzerine akıl sağlığının bozulduğunu da öğrenmişlerdi. Mitch’in ihmal edilmiş, yoksulluk içinde, öteki ağabeyi Ray ve kimi akrabalar tarafından büyütülmüş bir çocuk olduğunu da biliyorlardı. Ray’i bulmaları ise mümkün olmamıştı. Yoksulluk Mitch’i çok etkilemişti ve bu yüzden para kazanma konusunda büyük bir azmi olmalıydı. Doğru bir tahmin... Futbol oynadığı ve okulunda yüksek notlar aldığı dönemde, bir mağazada haftada otuz saat gece vardiyasında çalışmıştı. Çok az bir uykuyla idare ettiğini, beş parasız olduğunu biliyorlardı. Mitch tam onların aradığı adamdı.

“Şirkete gelebilir misin?” diye sordu Oliver Lambert.

“Ne zaman geleyim?” diye sorarken, Mitch’in aklından üstü açılır siyah bir 318i geçiyordu.

ESKİ PÜSKÜ, ÖN camı boydan boya çatlamış, üç jantı bulunan steysin Mazda, yokuş aşağı sürüklenmekten, ön tekerlekleri kaldırımda, yolun kenarındaki su oluğuna asılı kalarak kurtulabiliyordu. Abby içerdeki kapı koluna asılıp iki kere zorladıktan sonra kapıyı açabildi. Kontak anahtarını yerine taktı, debriyaja bas-

tı ve direksiyonu çevirdi. Mazda yavaşça hareket etti. Araba hızlanırken Abby nefesini tuttu, pedaldan ayağını çekip gürültülü motor inlemeye başlayınca kadar dudaklarını ısırdı.

Üç iş önerisi alındığına göre yeni bir arabaya kavuşmak için dört ay kadar beklemek yeterdi. Bu kadarına dayanabilirdi. Üç yıldır iki odalı bir öğrenci evinde yoksulluk içinde yaşıyorlardı. Bulundukları yerleşke Porsche ve küçük üstü açılır Mercedes'lerle doluydu. Sınıf ve iş arkadaşları arasındaki Doğu Sahili'ne özgü züppeleri çoğunlukla görmezden geliyorlardı. Yeni arkadaşlar edinmiş Kentucky'li kasabalılardı ama kendi ölçülerinde oldukça gayretli ve başarılıydılar.

Abby, maaş daha az olsa bile New York yerine Şikago'yu tercih ederdi. Bunun en önemli nedeni, Şikago'nun Kentucky'ye Boston'dan çok daha yakın olmasıydı. Mitch ise her zamanki gibi her şeyi ince ince düşündüğü hâlde, fikrini kendine saklayarak çekimser kalıyordu. Abby'yi kocasıyla birlikte New York ve Şikago'ya davet etmemişlerdi. O yüzden tahmin yürütüp duruyordu. Artık bir cevap istiyordu.

Eve en yakın yokuştaki yasak yere park etti. Buradan sonra iki sokak yürümesi gerekiyordu. Evleri kırmızı tuğlalı iki katlı dikdörtgen yapıdaki otuz daireden biriydi. Abby kapının önünde durup çantasındaki anahtarı aramaya koyuldu. O anda kapı birden açılıverdi. Kocasını onu yakalayıp küçük dairenin içine çekti. Kanepeye fırlatıp boynunu öpmeye başladı. Abby kolları bacakları birbirine dolanmış, bağırıyor, gülüyordu. Her zamanki gibi on dakikayı bulan, uzun ıslak öpücüklerle, okşama ve inlemelerle kucaklaştılar. Öpüşmenin en aşırı, gizemli bir eğlence olduğu ergenlik dönemlerindeki gibiydiler.

"Aman Tanrım, ne oldu böyle?" dedi en sonunda Abby.

"Bir şey kokuyor mu?" diye sordu Mitch.

Abby çevresine bakıp havayı kokladı. "Evet. Peki ne bu?"

"Çin lokantasından tavuk mënüsü. Wong Boys'dan."

"Yaa. Peki neyin şerefine?"

"Ayrıca pahalı bir şişe Chablis şarabı. Hatta gerçek bir mantarı bile var."

Yoksul bir aileden gelen Mitchell McDeere, Harvard'dan üçüncülükle mezun olur ve Amerika'daki birçok hukuk firmasından iş teklifi alır. Bunlardan biri de Memphis'teki küçük ama saygın bir şirkettir ve Mitch'e rüyalarında bile göremeyeceği olanaklar sunar: Yılda seksen bin dolar maaş, bir BMW ve düşük faizli ev kredisi.

Böylece Mitch ve karısı Abby, Memphis'e yerleşirler. Ama çok geçmeden karabasan başlar: Gizli dosyalar, dinleme aygıtları, iş arkadaşlarının gizemli ölümleri, Cayman Adaları'ndaki paravan şirket aracılığıyla aklanan ve FBI'nın izini süremediği milyonlarca dolar kara para...

Genç Mitch artık bir yol ayırımındadır: Her şeye göz yumup aldığı paraya mı bakacaktır, yoksa FBI'yla işbirliği yaparak şirketin içyüzünü açığa mı çıkaracaktır?

John Grisham'dan soluk soluğa bir macera...

